

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 10. november 2011
Kontor: Færdselskontoret
Sagsbeh: Filip Dan Skovgaard
Sagsnr.: 2011-0030-0360
Dok.: 271651

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 18 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. oktober 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Nonbo (V).

Morten Bødskov

/

Freja Sine Thorsboe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 18 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes oplyse – fordelt på de enkelte politikredse – hvor mange bilister (førere af motorkøretøjer), der er fremstillet og varetægtsfængslet for gentagne gange af køre spirituskørsel eller kørsel i frakendelsestiden, og herunder anmodes om antallet af deres verserende sager eller forudgående domme, som udløser fremstilling i retten og varetægtsfængsling. Der anmodes om tal siden indførelse af politireformen.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten:

”1. Rigsadvokaten har forstået spørgsmålene således, at de sigter til tilfælde, hvor varetægtsfængsling er begrundet i gentagne overtrædelser af færdselslovens bestemmelser om spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden, og hvor der ikke samtidig foreligger overtrædelser af anden lovgivning, f.eks. straffeloven, der kan danne grundlag for varetægtsfængsling.

Rigsadvokaten er ikke i besiddelse af statistiske oplysninger om antallet af tilfælde, hvor der er sket fremstilling og varetægtsfængsling i sager om gentagne tilfælde af spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden. Tilvejebringelse af sådanne oplysninger vil forudsætte en omfattende manuel gennemgang af alle sager om spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden i den omhandlede periode.

Rigsadvokaten kan mere generelt oplyse, at det følger af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, at der kan ske varetægtsfængsling af en sigtet person, når der er begrundet mistanke om, at han eller hun har begået en lovovertrædelse, som kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder, og der efter det oplyste om sigtedes forhold er bestemte grunde til at frygte, at vedkommende på fri fod vil begå en ny lovovertrædelse af samme karakter.

Strafferammen for bl.a. gentagne tilfælde af spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden blev ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 forhøjet fra fængsel i 1 år til fængsel i 1 år og 6 måneder. Der blev herved skabt mulighed for varetægtsfængsling i denne type sager.

I forarbejderne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 (pkt. 4.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger) er der bl.a. anført følgende om varetægtsfængsling i sager om spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden:

”...I relation til sager om spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden vil det navnlig være fængslingsgrunden i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, som kan have betydning.

...

De situationer, hvor der kan blive tale om varetægtsfængsling efter reglen om gentagelsesrisiko i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, vil navnlig være tilfælde, hvor en person adskillige gange tidligere er dømt for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden og ofte vil have flere kørsler til samtidig påkendelse, og hvor der tegner sig et aktuelt mønster med så hyppige kørsler, at der er en betydelig og nærliggende risiko for, at den pågældende på fri fod på ny vil begå en lovovertrædelse af samme karakter.

Varetægtsfængsling efter reglen om gentagelsesrisiko i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, vil i praksis således alene finde anvendelse i de allervesteste tilfælde, hvor der er tale om helt vanemæssig spirituskørsel og/eller kørsel i frakendelsestiden, og hvor den aktuelle kørsel derfor udløser en længere fængselsstraf.”

Rigsadvokaten har i rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000 om sanktionspåstande i færdselssager, der indeholder retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstande mv. i sager om overtrædelser af færdselsloven, beskrevet muligheden for varetægtsfængsling i sager om gentagen spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden. Rigsadvokaten har i den forbindelse også gengivet de ovenfor nævnte bemærkninger i forarbejderne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 om anvendelsesområdet for retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, i denne type sager.

2. Rigsadvokaturen har til brug for besvarelsen af spørgsmålene anmodet medlemmerne af anklagemyndighedens fagudvalg om særlovskriminalitet – der bl.a. består af politiadvokaterne i de enkelte politikredse med ansvar for færdselssager – om oplysninger om praksis for varetægtsfængsling i sager om gentagen spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden.

Det fremgår af de indkomne svar, at de fleste politikredse ikke i de seneste år har haft sager om varetægtsfængsling alene på grundlag af gentagen spirituskørsel eller kørsel i frakendelsestiden.

Fire politikredse har oplyst, at man har haft sager om gentagen spirituskørsel eller kørsel i frakendelsestiden af en sådan grovhed, at der har været grundlag for fremstilling med henblik på varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2.

Det fremgår af svarene, at der er tale om sager, hvor den pågældende adskillige gange tidligere er straffet for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden, og hvor vedkommende måske tillige har flere sådanne verserende sager.

Som et eksempel herpå kan henvises til en afgørelse fra Vestre Landsret, der er trykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2008, s. 29. Den pågældende, som var sigtet for fire tilfælde af spirituskørsel i frakendelsestiden, var tidligere straffet adskillige gange for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden og havde erkendt sig skyldig i en anden verserende sag om spirituskørsel i frakendelsestiden. Landsretten varetægtsfængslede ham, idet forløbet tegnede et aktuelt mønster med så hyppige kørsler, at der var betydelig og nærliggende risiko for, at han på fri fod på ny ville gøre sig skyldig i spirituskørsel i frakendelsestiden.

Som et andet eksempel kan nævnes en sag, hvor den samme person flere gange er blevet fremstillet og varetægtsfængslet. Den pågældende var tidligere straffet mere end ti gange for spirituskørsel, og kørslerne havde fundet sted inden for forholdsvis kort tid.

Som yderligere et eksempel kan nævnes et tilfælde, hvor den pågældende var sigtet for et enkelt tilfælde af kørsel i frakendelsestiden. Han var tidligere straffet tre gange for kørsel i frakendelsestiden, herunder senest ved en dom afsagt ca. 3 uger forinden, hvor der var tale om 20 kørsler til samtidig påkendelse, og han havde flere andre verserende sager om kørsel i frakendelsestiden.

Endelig kan der nævnes et tilfælde, hvor en udlænding havde gjort sig skyldig i spirituskørsel i Danmark. Den pågældende var endvidere i de to foregående år dømt tre gange i Danmark for henholdsvis spirituskørsel og spirituskørsel i frakendelsestiden. Vedkommende blev varetægtsfængslet under henvisning til dels retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, om flugtfare, dels § 762, stk. 1, nr. 2, om gentagel-

sesfare, idet han var uden bopæl i Danmark og havde to uafsonede domme for spirituskørsel.

3. Spørgsmålet om, hvornår der skal ske fremstilling med henblik på varetægtsfængsling, vil altid bero på en konkret vurdering af de foreliggende omstændigheder, og det samme gælder domstolens stillingtagen til, om betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt i den enkelte sag. I sager om spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden vil varetægtsfængsling efter Rigsadvokatens opfattelse i praksis typisk kunne komme på tale, når der samtidig er tale om grove overtrædelser af anden lovgivning, herunder navnlig straffelovens bestemmelser om hensynsløs fareforvoldelse, uagtsom grov legemsbeskadigelse eller uagtsomt manddrab. Som det fremgår, kan der også ske varetægtsfængsling alene på grundlag af gentagne tilfælde af spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden. Som anført i forarbejderne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 vil varetægtsfængsling dog i sådanne tilfælde i praksis alene kunne finde sted i de allergroveste tilfælde, hvor der er tale om helt vanemæssig spirituskørsel og/eller kørsel i frakendelsestiden, og hvor den aktuelle kørsel derfor udløser en længere fængselsstraf.

Jeg kan tilføje, at anklagemyndigheden generelt er meget opmærksom på, om der er grundlag for at søge en sigtet fremstillet i grundlovsforhør med henblik på varetægtsfængsling, og det gælder også i sager om gentagen spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden.”

Justitsministeriet kan henholde sig til Rigsadvokatens udtalelse.